

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

**NYBORG
PRIVATE
REALKOLE
1936**

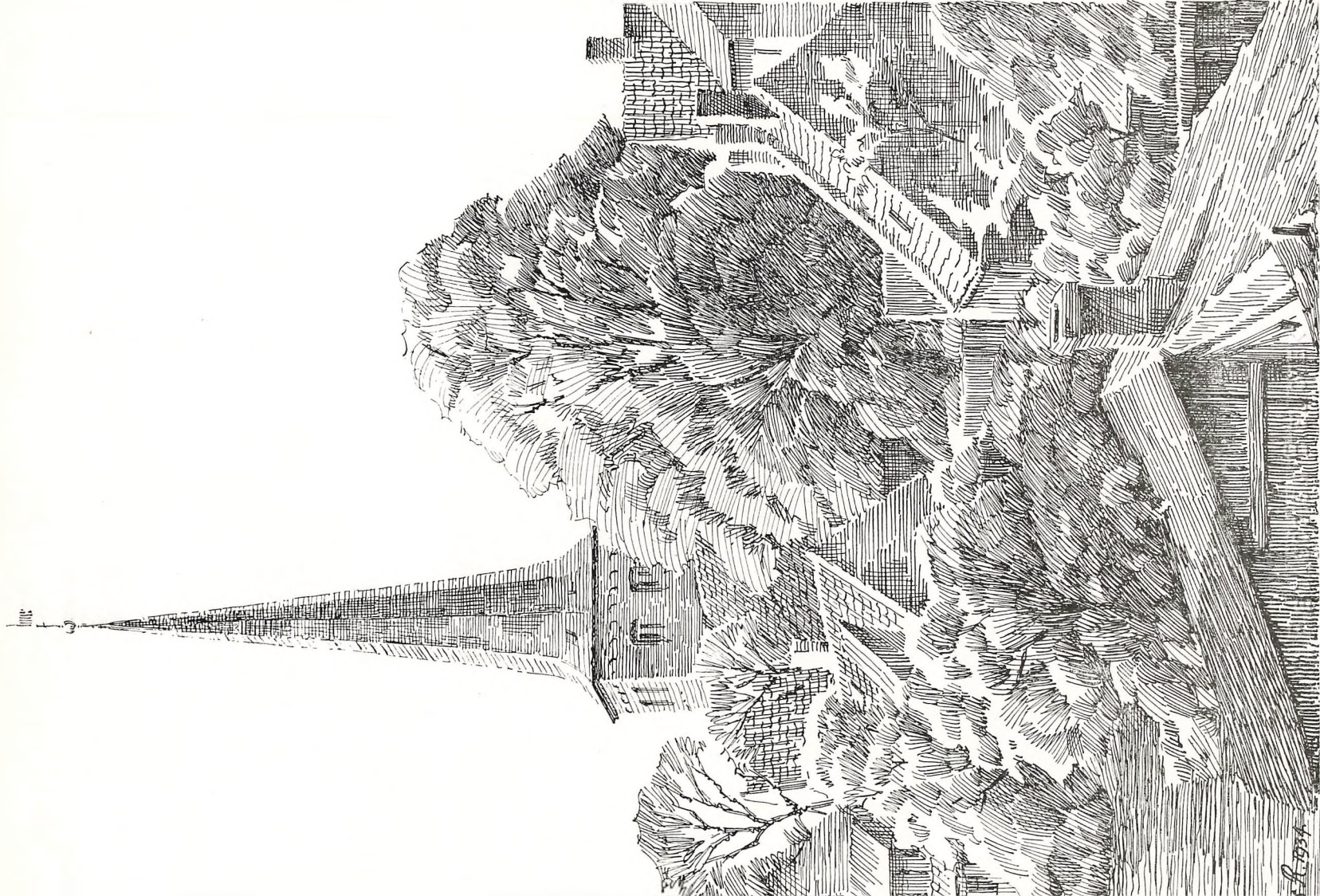
PÆDAGOGISK BIBLIOTEK
KØBENHAVN
Statens pædagogiske Bødselsamling
København V.

NYBORG PRIVATE REALSKOLE

1936

Redaktion: Bjarne
Kjellerup

1894

dsigten fra Nyborg private Realskole.

NYBORG PRIVATE REALSKOLE.

1935—36.

SKOLEN er oprettet 1882 og har haft Eksamensret til Mellemskole- og Realeksamen siden 1905. Den optager baade Drenge og Piger. I Skoleaarets Løb har Skolen været besøgt af 114 Elever, deraf 41 i Underskolen og 73 i Mellemskolen og Realklassen.

Underskolen, der er delt i 4 Klasser, optager til enhver Tid Elever fra 6 Aars Alderen. Mellemskolen, der er delt i 4 Klasser, optager kun undtagelsesvis Elever i Løbet af Skoleaaret, der begynder midt i August. Til Optagelse i 1ste Mellemskoleklasse kræves en Alder af 11 Aar og Kundskaber, der svarer til dem, der erhverves i Underskolens 4 Klasser. Ældre Elever, der søger Optagelse i II eller III Mellemskoleklasse, skal besidde Kundskaber, svarende til den paagældende Klasses Pensum.

NB. Skolens Bestyrer forbeholder sig Ret til efter Samraad med Lærerne at lade en Elev forblive i samme Klasse et Skoleaar til, saafremt den paagældende Elevs Alder eller Kundskaber ikke skønnes at berettigge til Oprykning i en højere Klasse.

Undervisningen i Mellemskolen er anlagt saaledes, at der i Løbet af de 4 Aar gennemgaas et Lærestof, der i sidste Klasse slutter med vigtige Fagafsnit, bl. a. Nordens Geografi, den nyeste Tids Historie, Menneskelegemet, Sundhedslære etc. Skolen føler sig derfor foranlediget til at henlede Hjemmenes Opmærksomhed paa det uheldige i, at en Elev forlader Skolen, forinden denne Klasse er gennemgaaet. Saafremt Hjemmet maatte ønske det, tillader Skolen, at en Elev gennemgaar IV Mellemskoleklasse uden at blive indstillet til Eksamen.

Den enaarige Realklasse afsluttes med Realeksamen, der kræves ved Ansættelser bl. a. i Etaterne. Undervisningen i denne Klasse tilstræber at give Eleverne Kundskaber, der særligt tager Sigte paa det praktiske Livs Behov.

Optagelse i Gymnasiet: I Henhold til gældende Bestemmelser har en Elev med bestaaet Mellemskoleeksamen Adgang til at blive optaget i Gymnasiets 1ste Klasse. Skolen tilraader Forældrene, der paatænker at sende deres Børn til Gymnasiet, forinden at lade dem tage Realeksamen, hvad Erfaringen viser letter Optagelsen og er en god Forberedelse til Gymnasiet. Samtidig kan Eleverne om fornødent faa Undervisning i Latin paa Skolen. Tillige har det den Fordel, at Eleven da har bestaaet en brugelig Afgangseksamen, hvis han eller hun af en eller anden Grund ikke fuld-

fører Gymnasiet. Som Regel vil en Elev med en god Mellemskole- eller Realeksamen ikke have Vanskelighed ved at blive optaget paa en Stats-skole.

Løvrigt har Undervisningsministeriet ved Cirkulære af 17. Maj 1933 meddelt Statsskolernes Rektorer, at egne Elever ved Optagelse i Gymnasiet kun paa nærmere angivne Betingelser har Fortrinsret overfor Elever fra andre Skoler, hvorved der er skabt forøget Mulighed for udefra kommende Elevers Optagelse i Gymnasiet. Den enkelte Statsskole kan efter sit Kendskab til Oplandets Skoler undlade at kræve Prøve af de fra disse Skoler dimitterede Elever, naar de saavel efter Eksamensresultatet som efter vedkommende Skoles Udsagn anses for egnede til Optagelse i Gymnasiet.

Undervisningen har i Aarets Løb været inspiceret af Undervisningsinspektørens Medhjælpere, Inspektørerne, cand. jur. Christiansen, Skolebestyrer Pedersen samt af Tegneinspektøren.

Ved Skrivelse af 18. 1. 1935 har Undervisningsministeriet meddelt Bestyreren Ret til at afholde Mellemskole- og Realeksamen for et Tidsrum af 3 Aar (1935—37).

I Henhold til en Vedtagelse paa et Lærermøde er Karaktergivningen i Underskolen af pædagogiske Grunde opgivet undtagen for 4 Underklasses Vedkommende ved Aarsprøven før Optagelsen i Mellemskolen. Der gives alle Elever i Underskolen et Vidnesbyrd, som udfærdiges omkring 1.-10, 15.-11, 20.-12, 1.-2, 15.-3, 1.-5 og 1.-7.

I Henhold til Lov af 4. April 1928 modtager Skolen Tilskud fra Staten. Desuden har Nyborg Byraad, Aunslev-Bovense og Hjulby Kommuner samt Svendborg Amts Skoleraad ydet Skolen Tilskud, og Sparekassen for Nyborg By og Omegn yder 2 halve Fripladser, for hvilke Skolen ogsaa paa dette Sted føler Trang til at bringe de paagældende Autoriteter en ærbødig Tak.

Skolesparemærker. Skolen vil gerne støtte Interessen hos Eleverne for at opspare en lille Kapital i deres Skoletid. Mærkerne forhandles paa Skolen. Hidtil har det overvejende været de yngste Elever, som har købt Sparemærker. Det vilde derfor være ønskeligt, om Hjemmene understøttede ogsaa Eleverne i de ældre Klasser i at omsætte selv Smaabeløb i Mærker. I 1935 er der solgt for 1050 Kr. Mærker.

Telefonbesked fra Hjem paa Landet.

Skolen vil finde det betryggende baade for Hjem og Skole, om Hjem paa Landet straks om Morgenen telefonisk vilde meddele Skolen, at deres Børn af en eller anden Grund udeblev fra Skole. Som en Begrundelse for et saadant Ønske fra Skolens Side skal peges paa, at dette vilde være en Kontrol for begge Parter, idet Skolen straks vilde sætte sig i Forbindelse med Hjemmet, saafremt en Elev udebliver uden Afmelding. Det kunde jo tænkes, at der var overgaaet Barnet et Ulykkestilfælde, og at en eventuel Eftersøgning straks var ønskelig.

Af Begivenheder i Aarets Løb skal omtales:

30. Juni Skolebal paa Christianslunds Badehotel. Skolen havde indbudt samtlige Elever med Forældre og paarørende samt tidl. Elever. Det er Meningen at gentage denne tvangsfrie og fornøjelige Sammenkomst hvert Aar som en festlig Afslutning paa Skoleaaret.

24. August. Skovtur i herligt Vejr til Taasinge.

31. Aug. — 1. Sept. Cykletur for en Del Drenge fra Underskolen og de første Mellemskoleklasser til Ørbæklunde, hvor vi overnattede. Den følg. Dag kørtes over Ravnholt, Hellerup og Kullerup til Nyborg.

10. September. Et Par Klasser besaa Bryggeriet „Carlsminde“.

24. September. Børnehaven gav en Opvisning ved Husmoderforeningens Udstilling.

21. November. Forældremøde paa Industrihotellet. Efter nogle Meddelelser om Skolens Arbejde, Skolelæge, Hjemmearbejde m. m., der affødte en livlig Discussion, viste Bestyreren nogle Lysbilleder fra en Cykeltur gennem Bulgarien. Ved Kaffebordet bragte Fuldmægtig Lam en Tak til Skolen og Lærerne for godt Arbejde.

16. December. Skolens Strygeorkester medvirkede ved „De unges Velgørenhedsfest“.

8. Marts. Skolebal i Teatersalen under stor Tilslutning. Strygeorkesteret spillede nogle Numre, hvorpaa Underskolen og Mellemskolen viste forskl. Sanglege, to Elever sang Spillevisen af „Liden Kirsten“, og et større Hold fremførte nogle smukke Folkedanse i nydelige, korrekte Dragter. Bestyreren bragte Arrangørerne, Frk. Okkels og Hr. Pedersen en Tak for det betydelige Arbejde, hvortil Publikum sluttede sig med et kraftigt Bifald. Aftenen sluttede med et stilfuldt Bal.

Skolelæge.

Paa Forældremødet 21. November 1934 blev det enstemmigt vedtaget at ansætte en Skolelæge. Det vedtoges ligeledes, at Betalingen — 2 Kr. pr. Aar og pr. Elev — skulde være obligatorisk for alle Skolens Elever,

men at Benyttelsen af Skolelægen, herunder Deltagelsen i Undersøgelserne, skulde være en fuldkommen *frivillig* Sag.

Der foretages to aarlige Undersøgelser saavidt muligt i helt afklædt Tilstand. Nærværende ved Undersøgelserne er Skolens Gymnastiklærer for Drengenes Vedkommende og Lærerinden for Pigerne. Ligeledes vilde det være ønskeligt, om nogle Mødre vilde være nærværende og medvirke ved Af- og Paaklædning af de yngste Elever. Undersøgelserne drejer sig om en almindelig Bedømmelse af Elevernes Almentilstand med Hensyn til Sundhed og Ernæring, Undersøgelse af Næse, Øre, Svælg og Syn, af Lunger og Hjerter og legemlige Deformiteter af enhver Art, Brok etc. Der føres et Skema for hvert Barn, og efter en Række Undersøgelser vil man have et godt Materiale til Bedømmelse af Elevens Sundhedstilstand, legemlige Kræfter og aandelige Modtagelighed overfor Skolens Arbejde. Det er en Selvfølge, at dette Materiale kun er tilgængeligt for Skolelægen og Skolens Leder. Det vil blive behandlet med al mulig Diskretion. Om forefundne Mangler eller Sygdomsanlæg, der behøver Lægebehandling, vil der tilgaa Hjemmet en skriftlig Meddelelse. Skolelægen foretager ingen Behandling af Eleverne.

Det er Skolens Haab, at Hjemmene vil modtage dette nye Led i vore Bestræbelser for at gavne Eleverne og medvirke til, at Sagen løses paa en fuldt ud tilfredsstillende Maade for alle Parter.

Læge W. Brandal er ansat som Skolelæge.

Fra Skolelægen.

I Henhold til en Vedtagelse paa et Forældremøde blev Undertegnede ansat som Skolelæge fra August 1935.

I foranstaaende er omtalt Skolelægens Arbejde, men foruden de to aarlige Undersøgelser af Elevernes Sundhedstilstand skal Skolelægen ogsaa være raadgivende overfor Lærerne i alle skolehygiejniske Spørgsmaal.

Til Undersøgelserne, der foretoges første Gang 9. og 10. Oktbr. 1935, havde der frivilligt meldt sig 31 Dreng og 16 Piger. I Marts 1936 foretoges en Undersøgelse af Hørelse — Tale — Syn og Farvesans. Den anden Undersøgelse af den almindelige Sundhedstilstand blev foretaget 28. og 30. April 1936.

Da Arbejdet endnu er i sin Vorden, vil der iaar ikke fremkomme nogen Rapport over Resultatet af Undersøgelserne. Det skal dog bemærkes, at der er paavist nogle Legemsfejl, et Par Tilfælde af Farveblindhed og enkelte Sygdomsanlæg. De paagældende Elevers Hjem er underrettede herom paa særlige Blanketter og henviste til fornyet Undersøgelse og eventuel Behandling hos deres egen Læge.

Tilslut vil der være Anledning til at pege paa et Par Forhold vedrø-

rende Elevernes daglige Færden paa Skolen, som maatte have Interesse for Forældrene.

Gummistøvler: Disses Betydning i vort fugtige Klima er selvindlysende, men overdreven Brug af dem kan dog medføre visse Ubehageligheder som Platfod og, navnlig ved stærk Svedafsondring, Hudløshed m. m. I Skoletiden burde de derfor ombyttes med lettere Fodtøj, Gymnastiksko eller lign.

Skoletasker: Den nu saa moderne Taske med Skulderrem har faaet en Udbredelse, som den ikke fortjener. Den maa nærmest betegnes som en Modelune. I Reglen er den ikke stor nok til at rumme alle Skolebøger og alene af den Grund upraktisk, men da den er beregnet til at hænge over den ene Skulder, er det ikke udelukket, at den ved eensidig Ophængning kan medvirke til Rygradsskævhed. Det samme gælder de saakaldte „Dokumentmapper“, der bæres i Haanden. For den sidstes Vedkommende kommer hertil en virkelig Fare, naar den anbringes paa Cyklistyret. Adskillige Ulykkestilfælde endog med dødelig Udgang har saadanne Tasker forarsaget.

Derfor vil der være Anledning til at pege paa det gammeldags Tornyster, der bæres paa Ryggen med to Remme. I Virkeligheden er det Idealet af en Skoletaske, som ikke paa nogen Maade kan virke skadelig paa Holdningen — tværtimod. Men det bør være saa rummelig, at ogsaa Atlas og lign. større Bøger kan være deri.

En Del Hjem udtaler ofte Ønsket om at deres Børn ved Tilfælde af „Forkølelse“ maa opholde sig i Klassen i Frikvartererne. Skolen efterkommer som Regel dette Ønske, men i de fleste Tilfælde burde Tilladelsen ikke gives. I Frikvarteret skal og bør Klassen udluftes, hvilket ofte giver Gennemtræk, og dette er ikke egnet til at hjælpe paa en Forkølelse. Saa fremt Børnene forsynes med varmt Overtøj, vil det være langt gavnligere at faa frisk Luft og Bevægelse paa Legepladsen. Derimod bør Elever med endnu ikke helede Knoglebrud, efter Operationer og lign. selvfølgelig skaaes for den Fare, som Opholdet paa Legepladsen frembyder, naar en Mængde raske og livlige Børn færdes i kraftig Leg.

W. Brandal.

Skoletandlæge. Skoletandlæge er Tandlæge Viggo Rosmark.

Benyttelsen af Skoletandlægen er en frivillig Sag, men da det er af den allerstørste Betydning, at Børnenes Tænder saa tidligt som muligt kommer under regelmæssigt og sagkyndigt Tilsyn, kan Skolen kun anbefale Hjemmene at lade deres Børn allerede fra 1ste Underklasse benytte denne billige Lejlighed til at faa Tænderne eftersete og vedligeholdte. Anmeldelse og Betaling sker inden 1. Oktober til Skolens Bestyrer. Alle

Elever i Underskolen har for en Betaling af 9 Kr. Ret til at faa udført alle almindelige Tandreparationer. Denne Ret bibeholdes ved Oprykning i Mellemkolen Resten af Skoletiden. Elever, der først i Mellemkolen agter at benytte Skoletandlægen, maa forinden lade Tænderne efterse af denne og nødvendige Reparationer udføre til Tandlægens sædvanlige Takst, men har da opnaaet Retten til at benytte Skoletandlægen Resten af Skoletiden for 9 Kr.

Til Behandling hos Skoletandlægen har i Aarets Løb meldt sig 23 Elever, som alle har faaet Tænderne undersøgt og behandlet.

Fra og med 1. Januar 1934 har Skolen tegnet Abonnement paa „Falcks Redningskorps“, saaledes at Korpsets Ambulance gratis besørger enhver Kørsel ved Ulykkestilfælde, hvad enten dette sker i Skoletiden eller paa en Skoleudflugt overalt i Danmark.

I 1935 var Falck tilkaldt 1 Gang.

Mælk: Eleverne kan faa stassaniseret Mælk (fra Nyborg Herregaardsmejeri) paa Skolen til en Pris af 5 Øre for $\frac{1}{5}$ Liter. Der kan kun bestilles for en Uge ad Gangen, og Betalingen for Mælken skal ske om Lørdagen for den følgende Uge. I Uger med Feriedage betales et tilsvarende mindre Beløb. Ituslaaede Flasker erstattes med 15 Øre. I Tilfælde af Sygdom vil betalt Mælk saavidt muligt søges afsat til andre Elever, men Skolen kan ikke paatage sig nogen Forpligtelse i saa Henseende. Det indvundne Beløb vil da blive tilbagebetalt den paagældende Elev.

Ca. 50 Elever faar Mælk daglig. I Løbet af Skoleaaret udleveret 9706 Flasker Mælk.

Konfirmationsforberedelsen finder bedst Sted i III Mellemkl. For at undgaa unødigt Tab af Skoletimer ønsker Skolen, at de Elever, som skal konfirmeres paa Landet, gaar til Forberedelse i Nyborg, hvorved de kun mister to Timer om Ugen. De kan da konfirmeres i deres Sognekirke.

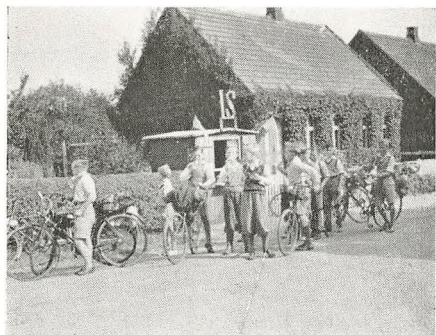
Skolen har gode Samlinger til Undervisningen i Fysik og Naturhistorie, en Lysbilledsamling og en betydelig Samling af Prospektkort fra hele Jorden. Desuden forefindes et Radioapparat til Skoleudsendelser.

I Skoleaarets Løb har Skolen haft den Glæde at modtage følgende Gaver:

Fru Kaptajnløjtnant Ries, Kbhvn.: 3 Kranier af Polarræv.

Konsul Laurits Nielsen, Nyborg.: Prøver af forskl. Frøsorter.

Af Skolens Billedbog.

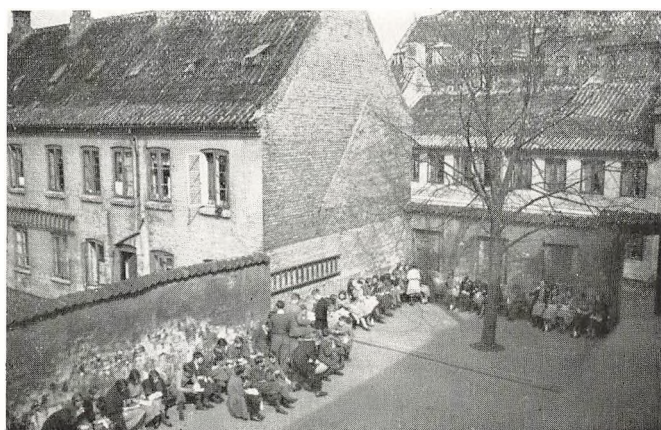
Is er godt — baade Sommer og Vinter.

Skovtur

Smugleren fanges.

Frikvarter.

E. Rasmussen IV M. fot.

Niels Lund, Svendborg.: Sælhundefoster fra Grønland.

Fru Apoteker Hartmann, Nyborg.: Menneskefoster.

Hjördis Bruun, III. M.: Færøske Kul.

Niels Holt, IV. M.: 3 Modelbygninger.

Ivan Mikkelsen, R.: Dampmaskine.

For disse Gaver bringer Skolen Giverne sin bedste Tak.

Desuden er ved Indkøb anskaffet forskellige zoologiske og fysiske Genstande.

Skolen er Medlem af Foreningen „Norden“ og „Dansk-islandsk Samfund“ og modtager disses forskellige Publikationer.

Foruden den Bogsamling, hvoraf der gratis udlaanes Bøger til Eleverne, findes der en omfattende Haandbogsamling, der i og efter Skoletiden staar til Lærernes og Elevernes Disposition. Der er indrettet en Læsestue, hvortil Eleverne til enhver Tid har Adgang. De Elever, der venter paa Tog eller Rutebil, kan opholde sig her. De har Adgang til at lave Te i Fysikværelset, men maa selv medbringe Te og Sukker.

I Kælderen er nu indrettet en om Vinteren opvarmet Frokoststue, der ogsaa kan anvendes i Tilfælde af daarligt Vejr.

Fritagelse for Legemsøvelse.

I Cirkulære af 5. Maj 1916 har Undervisningsministeriet givet Bestemmelser vedrørende Fritagelse for Legemsøvelser. Det indskærpes Skolerne, at ingen Elev fritages for at deltage i Gymnastik eller i de derhen hørende Øvelser, uden at Nødvendigheden er godtgjort ved en Attest fra en Læge. Dog kan en Elev, i Henhold til skriftligt fremsat Ønske fra Hjemmet, af Helbredshensyn, helt eller delvis, fritages for Deltagelse i Legemsøvelser i enkelte Timer, dog ikke udover 1 Uge.

Skolen maa paase, at de Fritagelser, der er begrundede i forbigaaende Forhold, ikke udstrækkes over længere Tid, end Lægeattesten angiver. Denne skal udstedes paa en dertil indrettet Blanket, som udleveres af Skolen.

Det overlades til Skolen at bestemme, hvorledes de saaledes fritagne Elever skal udnytte Tiden, dog maa Regelen være, at ingen ved Fritagelse for Gymnastikundervisning ledigbleven Time anvendes til et Læsefag, og navnlig maa dette ikke ske for en hel Klasses Vedkommende. Ministeriet anviser bl. a., at de paagældende Elever kan overvære Klassens Gymnastiktime, saafremt ikke den kolde Aarstid gør Opholdet i Gymnastiksalen vanskeligt. Hvis Vejret tillader det, kan Tiden tilbringes i frisk Luft, enten i Skolegaarden eller — med Hjemmets Billigelse — paa en Spad-

seretur. Kun undtagelsesvis bør det tillades en Elev at gaa hjem i Gymnastiktimen.

Skolepenge.

I det kommende Skoleaar vil de maanedlige Skolepenge være:

	Realklassen 22 Kr.	4	Underklassen 12 Kr.	
IV Mellemlasse	22 »	3	--	10 «
III	— 20 »	2	—	8 »
II	— 18 »	1	—	6 »
I	— 16 »			

Brændselspenge betales med 1 Kr. pr. Maaned fra Oktober til April incl. Saafremt Vinteren bliver særlig langvarig eller Prisen for Brændsel væsentlig forhøjes, forbeholder Skolen sig Ret til at opkræve yderligere en Maanedes Brændselspenge.

Skolepengene betales maanedsviis forud. *Skolepengene for Juli bedes betalt inden Udgangen af Juni Maaned.*

Hvis flere Søkende samtidig besøger Skolen, betaler 1ste Barn fuldt ud, 2det Barn betaler 1 Kr. og 3die Barn 2 Kr. mindre pr. Maaned, (i Underskolen), medens Reduktionen som hidtil er henholdsvis 2 Kr. og 4 Kr. i Mellemskolen og Realklassen, de øvrige gaar fri. Dette maa forstaas saaledes, at de yngre Søkende betaler normale Skolepenge, efterhaanden som de ældre Søkende forlader Skolen.

Skoleaaret regnes fra 1. August til 31. Juli. Ved Udmeldelse betales for den Maaned, hvori Udmeldelsen har fundet Sted, og for den følgende. Til 1. Juli kan Udmeldelse ikke finde Sted.

Dimittenter, som forlader Skolen efter afsluttet Eksamen, betaler ogsaa for Juli, selv om Eksamen slutter i Juni.

I Tilfælde af Sygdom betales for den Maaned, hvori Sygdommen indtræffer, og for den følgende. Derefter betales først, naar Eleven atter møder paa Skolen.

I Tilfælde af Skolens Lukning uden Skyld fra dennes Side betales fuldt ud, indtil Skolen atter begynder.

Ved hvert Skoleaars Begyndelse udleveres der Eleverne et Kvitte-ringskort, gældende for hele Skoleaaret. Det opbevares i Hjemmet og medbringes ved hver Indbetaling, der af regnskabsmæssige Grunde bedes præsteret *inden den 5te i hver Maaned*. Hjemmene bedes nøje paase, at Kvitte-ringskortet bærer Kvitte-ring efter hver Indbetaling. Betaling kan ogsaa ske gennem Skolens Girokonto Nr. 14638.

Fripladser. Gennem Statstilskudet raader Skolen over nogle Fripladser i Mellem- og Realskolen, som kan tildeles flinke Elever fra ubemidlede Hjem.

Børnehaven.

Børnehaven blev oprettet September 1928. Arbejdet genoptages 1. September. Betalingen er som hidtil 5 Kr. pr. Maaned. Brændselspengene er for hele Vinteren 5 Kr., ved Indmeldelse efter 1. Januar betales dog kun 3 Kr. Iøvrigt gælder samme Regler som for Skolepenges Betaling. For flere Søskende gives 1 Kr. Moderation pr. Barn. Derimod ydes ikke Moderation for Søskende samtidig i Skole og i Børnehaven. Lederen er Frk. Sara Brandt, exam. Frøbellærerinde. I Aarets Løb har der været 13 Elever.

Lærerne og Fagfordelingen.

(arabiske Tal betyder Underskolen, romerske Mellemskolen, R. Realklassen).

Frk. *Johanne Dahl*, eksam. Faglærerinde: Tysk i I—II—III—IV. Engelsk i I—II—III—IV—R. Latin i R.

Hr. *P. H. Himmelstrup*, exam. Lærer: Regning og Matematik i II—III—IV—R, Fysik i I—II—III—IV—R.

Frk. *Helga Jørgensen*, exam. Lærerinde: Dansk i I, Regning i 1 og 3, Historie 2—3—4—I, Religion i 1—2—3—4—I, samt Haandarbejde med Pigerne.

Fru *Agnethe Larsen*, exam. Forskolelærerinde: Dansk i 1—2—3.

Frk. *Catrine Lund*: Dansk i 4, Regning i 2 og 4, Geografi i II, Fransk i IV—R, Tysk i R.

Frk. *Signe Okkels*: Gymnastik i Underskolen samt med Pigerne i Mellemskolen og Realklassen, Tegning i hele Skolen, Skrivning i 1—2—3—4.

Hr. *Carl Pedersen*, eksam. Lærer: Dansk i II—III—IV—R, Skrivning i Mellemskolen, Religion i II—III—IV, Gymnastik med Drengene i Mellemskolen og Realklassen. Sang med hele Skolen.

Bestyreren: Geografi i 1—2—3—4—III—IV—R, Historie i II—III—IV—R, Naturhistorie i 3—4—I—II—III—IV—R.

Frk. *Dahl* var af Ministeriet beskikket som Censor ved Real- og Forberedelseseksaminerne i Foraaret paa Skoler paa Sjælland og i Sønderjylland.

Fru *Himmelstrup* vikarierede.

Ferie og Fridage i 1936—37.

Lørdag den 26. September: Kongens Fødselsdag.

Mandag den 12. til Lørdag den 17. Oktober incl.: Efteraarsferie

En Fridag i November.

Tirsdag den 22. December til Tirsdag den 5. Januar incl.: Juleferie.

Mandag den 8. Februar: Fastelavn.

Onsdag den 24. Marts til Tirsdag den 30. Marts incl.: Paaskeferie.

Fredag den 23. og Lørdag den 24. April: St. Bededag.

Torsdag den 6. Maj: Kr. Himmelfartsdag.

Lørdag den 15. til Mandag den 17. Maj incl.: Pinseferie.

Lørdag den 5. Juni: Grundlovsdag.

Tirsdag den 15. Juni: Valdemarsdag.

Under Henvisning til omstaaende maa Skolen forlange, at Forældrene indskrænker Elevernes Forsømmelser udenfor disse Ferier til det mindst mulige. Kun ganske undtagelsesvis bør Eleverne forsømme for at deltage i Familiefestligheder og lign.

Realeksamen 1935.

Inger Berggreen, D. af Kontorchef, København. mg (6,78).

Erik Flindt Hansen, S. af Stationsforst., Ørbæk, ug÷ (7,59).

Jarl Hansen, S. af Træhandler, Hjulby, mg+ (7,20).

Jørgen Eiler Madsen, S. af Førstelærer, Refsvindinge, mg÷ (6,44).

Kjeld Madsen, S. af Kaptajn, Hjulby, mg (7,10).

Grethe Petersen, D. af Malermester, Nyborg, mg (6,72).

Aksel Thomsen, S. af Inspektør, Aunslev. mg (6,72).

Michaela Treschow, D. af Forpagter, Vindinge, mg+ (7,33).

Mellemskoleeksamen.

Nanna Beyer, D. af Sognepræst, Ørbæk, mg (7,03).

Peder Christensen, S. af Førstelærer, Vindinge, mg+ (7,25).

Solveig Hansen, D. af Fængselsbetjent, Nyborg, mg (6,94).

Ib Hillerup Jørgensen, S. af Kommunalærer, Nyborg, mg÷ (6,62).

Else Kratholm, D. af Politiassistent, Aunslev, mg+ (7,49).

Arne Melchior, S. af Entreprenør, Aunslev, g÷ (5,81).

Ivan Mikkelsen, S. af Stadsdyrlæge, Nyborg, mg÷ (6,51).

Inger Nielsen, D. af Gaardejer, Vindinge, ug÷ (7,50).

Otto Nielsen, S. af Isenkræmmer, Konsul, Nyborg, mg÷ (6,56).

Præmierne for højeste Points tilfaldt Erik Flindt Hansen og Inger Nielsen. Foreningen „Nordens“ svenske Bogpræmie tildeltes Else Kratholm.

Som indbudte Censorer ved disse Eksaminer fungerede velvilligst Viceinspektrice Fru G. Andersen, Lærerinde Frk. Knudsen, Hr. Overlærer Bertelsen, Hr. Fængselslærer K. Himmelstrup af Nyborg, Hr. Skolebestyrer Frandsen og Frk. cand. mag. Andreasen af Ullerslev samt Hr. Lærer Hjeds, Kerteminde.

Haandarbejdet bedømtes af Lærerinde Frk. M. Knudsen, Nyborg.

Tegning af Viceinspektrice Fru G. Andersen, Nyborg.

Eleverne (1. Maj 1936).

Hvor intet Hjemsted er angivet, er dette Nyborg. Tallet i () er Elevens Nummer i Stambogen. Det kan anvendes paa alle Skolerekvisitter samt paa Overtøj og andre Beklædningsgenstande, hvilket vil lette Identificeringen af glemte Sager.

Realklassen.

Merete Bertelsen (303) (Overlærer B.).
 Peder Christensen (195) (Førstelærer C. Vindinge).
 Solveig Hansen (82) (Fængselsbetjent H. Pilshuse).
 Else Kratholm (80) (Politiassistent K. Dyrehaven).
 Jørgen Eiler Madsen (177) (Førstelærer M. Refsvindinge).
 Arne Melchior (188) (Entreprenør M. Dyrehaven).
 Ivan Mikkelsen (291) (Stadsdyrlæge M.).
 Otto Nielsen (84) (Isenkræmmer, Konsul N.).

IV Mellem.

Ernst Alberts (103) (Inspektør A.).
 Jørn Andersen (304) (Repræsentant A.).
 Gyrit Baden (258) (Pastor emer. B.).
 Hans Baden (250) (Pastor emer. B.).
 Else Christiansen (234) (Proprietær C. Vindinge).
 Ellen Christy (199) (Overretssagfører Larsen).
 Herbert Christy (198) (Overretssagfører Larsen).
 Carl Kr. Femø (97) (Bestyrer F.).
 Poul Holst (145) (Bankdirektør H.).
 Niels Holt (307) (Ingeniør H.).
 Vagn Jensen (214) (Socialinspektør J.).
 Sigrun Jensen (85) (Vaskeriejer J.).
 Ellen Jørgensen (215) (Skrædermester J.).
 Magna Knudsen (230) (Fængselsbetjent K., Pilshuse).
 Edith Rasmussen (95) (Fængselsbetjent Hansen).
 Ejvind Rasmussen (223) (Førstelærer R., Frørup).
 Ella Rasmussen (224) (Førstelærer R., Frørup).
 Carl Schmidt (322) (Trælasthandler S.).

III Mellem.

Birgitte Brandt (108) (Landsretssagfører B.).
 Hjørdis Bruun (286) (Provst B., Hesselager).
 Lizzi Bøytler (207) (Repræsentant B.).

Egil Hansen (259) (Gaardejer H., Rejstrup).
 Agnete Lange (265) (Forpagter L., Ørbæk).
 Aage Sten Madsen (257) (Førstelærer M., Refsvindinge).
 Ib Petersen (118) (Malermester P.).
 Knud Pedersen (247) (Bagermester Nielsen, Pilshuse).
 Tove Schaffalitzky de Muckadell (186) (Baron S. d. M., Kogsbølle).
 Henri Stenderup (122) (Købmand S.).

II Mellem.

Christen Bent Christensen (289) (Førstelærer C., Vindinge).
 Ebba Hansen (112) (Træhandler H., Hjulby).
 Else Due Hansen (274) (Motorsagkyndig H.).
 Henning Hansen (272) (Hotelejer Helleris).
 Otto Hansen (271) (Fuldmægtig H.).
 Annelise Hartmann (330) (Apoteker H.).
 Ulla Holst (121) (Bankdirektør H.).
 Poul Jensen (283) (Kedelpasser J., Pilshuse).
 Mimi Lehn (138) (Herreekviperingshandler L.).
 Edel Bach Nielsen (130) (Fru Andersen).
 Kamma Modvig Nielsen (172) (Bankbogholder M. N., Dyrehaven).
 Karl Oluf Nilsson (119) (Kommunelærer N.).
 Kamma Petersen (285) (Fængselsbetjent P., Pilshuse).
 Christian Rasmussen (287) (Kommunekasserer R., Hesselager).
 Gerda Rasmussen (282) (Førstelærer R., Kullerup).
 Preben Schmidt (273) (Fængselsbetjent S.).
 Ruth Skovgaard (136) (Gartner S.).

I Mellem.

Bodil Alberts (196) (Inspektør A.).
 Johannes Helleris (262) (Hotelejer H.).
 Flemming Jensen (139) (Socialinspektør J.).
 Ove Johansen (311) (Lokomotivfører J.).
 Hans Erik Kyndby (288) (Fængselsbetjent K., Pilshuse).
 Tove Lehmborg (170) (Fabrikinspektør L., Dyrehaven).
 Anne Lykke Madsen (192) (Kaptajn M., Dyrehaven).
 Frits Torp-Pedersen (313) (Sparekassedirektør T-P.).
 Mary Rønberg Pedersen (222) (Lokomotivfyrbøder P.).
 Flemming Ribbung (314) (Overmontør R.).
 Knud Rasmussen (211) (Patruljebaadsfører R., Pilshuse).
 Hanna Straarup (297) (Rejsesekretær S.).
 Ole Thomsen (299) (Direktør Sihm, Risinge).
 Holger Wiuff (235) (Læge Hansen).

4. Under.

Lissi Andreassen (236) (Fængselsforvalter A.).
 Hanne Baden (249) (Pastor emer. B.).
 Lilly Bonnesen (321) (Ingeniør B., Avernakke).
 Henny Hansen (329) (Slagter H., Hesselager).
 Mogens Holst (142) (Fru Købmand H.).
 Anna Jørgensen (332) (Gaardejer J., Kogsbølle).
 Aase Klein (231) (Gaardejer K., Frørup).
 Tove Lange (290) (Forpagter L., Ørbæk).
 Lissi Meyer (141) (Pedel M.).
 Lisa Mühling (294) (Maskinmester M.).
 Ritta Pedersen (217) (Slagter P.).
 Niels Raahauge (308) (Forpagter R., Refsvindinge).
 Arne Røen (237) (Sparekassebestyrer R., Dyrehaven).
 Bendt Stentoft (233) (Bestyrer S.).
 Hans Boye Sørensen (328) (Styrmand S., Dyrehaven).

3. Under.

Henning B. Andersen (302) (Fhv. Politiassistent A., Dyrehaven).
 Aase Brendstrup (276) (Slagter B., Pilshuse).
 Edith Hansen (317) (Fængselsbetjent H., Pilshuse).
 Ivan Hyldahl (324) (Manufakturist H., Pilshuse).
 Erik Jacobsen (305) (Styrmand J., Pilshuse).
 Tove Kronskjold (150) (Lodsformand K., Slipshavn).
 Niels Lam (255) (fhv. Fuldmægtig L.).
 Inge Larsen (146) (Skomagermester L.).
 John Lehmberg (260) (Fabriksinspektør L., Dyrehaven).
 Arne Nilsson (252) (Fængselsbetjent N., Dyrehaven).
 Eigil Nilsson (253) (Fængselsbetjent N., Dyrehaven).

2. Under.

Viggo Bonnesen (319) (Ingeniør B., Avernakke).
 Ib Hyldahl (333) (Manufakturist H., Pilshuse).
 Per Hyldahl (334) (Manufakturist H., Pilshuse).
 Jørgen Jacobsen (306) (Styrmand J., Pilshuse).
 Hanne Müller (278) (Trafikassistent M.).
 Inger Thranegaard (280) (Overlæge T.).

1. Under.

Niels Jacob Brandt (309) (Landsretssagfører B.).
 Ellen Kratholm (327) (Politiassistent K., Dyrehaven).
 Jørgen Melchior (310) (Entreprenør M., Dyrehaven).
 Niels E. Modvig Nielsen (312) (Bankbogholder M. N., Dyrehaven).

Bogliste.

Priserne vedføjede.

1ste Underklasse.

Dansk: Ole Bole, A. B. C. 1,00. — Oles første Læsebog 1,10. — Lange: Skriftlig Dansk Nr. 19. (bruges ogsaa i 2. U) 1,00.
Regning: Friis Petersen, Gehl & Jessen: Den nye Regnebog, 1. Hefte 1,00.

2den Underklasse.

Dansk: Christensen & Engelbret-Pedersen: Barnets Læsning, 1. Del (2. Klasse) 2,25. Skriftlig Dansk som 1. U.
Regning: Friis Petersen, Gehl & Jessen: Den nye Regnebog, 2. Hefte. 1,10.

3die Underklasse.

Dansk: Barnets Læsning, 2. Del (3. Klasse). 2,25. Lange: Skriftlig Dansk Nr. 20. 0,90.
Regning: Friis Petersen, Gehl & Jessen: Den ny Regnebog, 3. Hefte. 1,25.
Religion: Martensen & Paulli: Kortfattet Bibelhist. (bruges ogsaa i 4. U). 1,75.
Geografi: C. C. Christensen: Lille Geografi Nr. 4. (bruges ogsaa i 4. U). 2,50. Christensen & Krogsgaard: Atlas for Mellemkolen (bruges i Resten af Skoletiden). 5,50.
Historie: N. Helms: Danmarkshistorie (bruges ogsaa i 4. U). 2,25.
Naturhistorie: Balslev: Naturhistorie for Folkeskolen (bruges ogsaa i 4. U). 3,00.

4de Underklasse.

Dansk: Barnets Læsning, 3. Del (4. Klasse). 2,50. Olaf Lange: Dansk Sproglære (bruges i Resten af Skoletiden). 1,00.
Regning: Friis Petersen, Gehl & Jessen: Den ny Regnebog, 4. Hefte. 1,25.
Religion: som 3. U. *Geografi:* som 3. U.
Historie: som 3. U. *Naturhistorie:* som 3. U.

I Mellemkoleklasse.

Dansk: Clausen & Hansen: Dansk Læsebog for Mellemkolen, I Del. 3,75. Olaf Lange: Dansk Sproglære. 1,00. Smith & Lange: Skriftlig Dansk IV Del, Nr. 22. 1,40.
Regning: Friis Petersen & Jessen: Mellemkolens ny Regnebog, I Del. 2,40.
Religion: Martensen & Paulli: Bibelhistorie, (10. eller 11. Udgave) bruges ogsaa i II M. 3,25.
Geografi: C. C. Christensen: Geografi for Mellemkolen, I Del. 3,25. (bruges ogsaa i II M.), Christensen & Krogsgaard: Atlas for M. 5,50 og Atlas uden Navne I. 1,75.
Historie: L. Schmidt: Lærebog i Historie for Mellemkolen, I Del, (bruges ogsaa i II M). 4,50.

- Naturhistorie*: Balslev & Andersen: Zoologi for Mellemkolen, I Del (bruges ogsaa i II M). 4,00.
 Balslev & Simonsen: Botanik, I Hefte. 1. Hefte.
Naturlære: Ebbe & Arndal: Fysik for Mellemkolen I. 2,75. (bruges ogsaa i II M).
Engelsk: Jespersen & Sarauw: Engelsk for de første Begyndere. 2,25.
Tysk. Ellen Lange: Tysk Begynderbog (4. Oplag) med Gloser og Oplysninger (skal senere bruges i II og III Mellem.) 6,00.

II Mellemkoleklasse.

- Dansk*: Clausen & Hansen: Dansk Læsebog II. 4,00. Sproglære som I M.
 Smith & Lange: Skriftlig Dansk V, Nr. 23. 1,25.
Regning: Friis Petersen & Jessen: Mellemkolens ny Regnebog II. 2,40.
Religion: som I M. *Geografi*: som I M. *Historie*: som I M.
Naturhistorie: som I M. desuden Balslev & Simonsen: Botanik II. 1,60.
Naturlære: som I M.
Geometri: Friis Petersen, Jensen & Jessen: Mellemkolens ny Geometri, (bruges ogsaa i III og IV M). 3,25.
Engelsk: Jespersen & Sarauw: Engelsk Begynderbog II. 2,75. Jacobsen: Engelske Stiløvelser for Mellemkolen. 1,20. Lund: Engelsk Grammatik. (bruges i Resten af Skoletiden). 1,85.
Tysk: som I M.

III Mellemkoleklasse.

- Dansk*: Clausen & Hansen: Dansk Læsebog III. 5,25. Sproglære som i I M. Smith & Lange: Skriftlig Dansk VI, Nr. 24 (bruges ogsaa i IV M). 1,50.
Svensk: Falbe Hansen & Keller: Svenske Læsestykker (bruges ogsaa i IV M). 3,25.
Regning: Friis Petersen & Jessen: Mellemkolens ny Regnebog III. 2,00, Lomholt: Eksamensopgaver E., sidste Udg. (bruges ogsaa i Real-M. og Realklassen). 1,40. Eksamensopgaver som III M.
Religion: Det ny Testamente. 1,00.
Geografi: C. C. Christensen: Geografi for Mellemkolen II (bruges ogsaa i IV M). 4,00. Christensen & Krogsgaard: Atlas uden Navne II (bruges ogsaa i IV M). 1,75.
Historie: L. Schmidt: Lærebog i Historie II (bruges ogsaa i IV M). 4,50.
Naturhistorie: Balslev & Andersen: Zoologi II (bruges ogsaa i IV M). 3,25. Balslev & Simonsen: Botanik III. 1,60.
Naturlære: Julius Petersen: Kemi for Mellemkolen (bruges ogsaa i IV M). 2,50. Ebbe & Arndal: Fysik for Mellemkolen II. 3,25. (bruges ogsaa i IV M).
Geometri: som II M.
Aritmetik: Jessen & Smith: Aritmetik for MI-sk. 4,40 (komplet).
Engelsk: som II M.
Tysk: som II M.
 Kaper: Kortfattet tysk Sproglære (denne Bog bruges ogsaa i IV M). 2,50.

IV Mellemskoleklasse.

- Dansk:* som III M. Sproglære: som I M. Skriftlig Dansk: som III M. Lange: Øvelsesstykker til dansk Analyse og Tegnsætning (bruges ogsaa i Realklassen). 2,25.
- Svensk:* som i III M.
- Regning:* Friis Petersen & Jessen: Mellemskolens ny Regnebog IV. 2,40.
- Religion:* som III M. *Geografi:* som III M. *Historie:* som III M.
- Naturhistorie:* som III M. Balslev & Simonsen: Botanik IV. 1,60.
- Naturlære:* Fysik som III M. Kemi som III M.
- Geometri:* som II M.
- Aritmetik:* som III M.
- Engelsk:* Jespersen: Engelske Læsestykker med Øvelser (bruges ogsaa i Realklassen). 4,75. Stiløvelser som I M. Grammatik som i II M.
- Tysk:* Ellen Lange: Tysk Læsebog for MI.- og Realskoler. 2. Oplag. 1—2. Kaper: Kortfattet tysk Sproglære. 2,50.
- Fransk:* Nielsen & Hoffmann: Fransk Begynderbog (bruges ogsaa i R.) 5,00. Henrik Madsen: Lille Grammatik (bruges ogsaa i R.) 0,60.

Realklassen.

- Dansk:* Clausen & Hansen: Dansk Læsebog for Realklassen. 5,25. Sproglære som I M. Analyse som IV M.
- Regning:* Friis Petersen & Jessen: Realklassens Regnebog. 2,50. Eksamensopgaver som III M.
- Matematik:* Jessen & Smith: Matematik og Regning for Realklassen. 4,00. Erlang: Logaritmetabel B. 0,80.
- Geografi:* C. C. Christensen: Østersø- og Vesterhavslænde. 4,00.
- Historie:* Ludvig Schmidt: Frankrigs, Tysklands og Englands Historie siden 1860. 3,25. H. L. Møller: Samfundslære for Realkl. (Sende Udgave). 1,60.
- Naturhistorie:* Balslev & Andersen: Zoologi for Realklassen. 2,50. V. A. Poulsen: Botanik for Mellemskolen, V Hefte for Realklassen. 2,25.
- Naturlære:* Sundorph: Fysik for Realklassen I-II 1,35+1,60.
- Engelsk:* Som i IV M. Jacobsen: Stiløvelse for Realklassen 1,75. Boysen: Engelske Digte. 2,00. Grammatik som i II M.
- Tysk:* Ingerslev & Vibæk: Tysk Læsebog III. 6,50. Grammatik: som IV M. Ingerslev & Dietrich Petersen: Tyske Realeksamensopgaver II. (Oversættelser). 1,00.
- Fransk:* som IV M.

De ved Undervisningen nødvendige Hefter til Skrivning, Stil etc. vil være at anskaffe efterhaanden. Karakterbog købes paa Skolen. Nye Bøger skal forevises paa Skolen, før de forsynes med Navn. — Skolen vil gerne støtte Hjemmenes Interesse ved ikke at stille omfattende Krav om Nyanskaffelser af Bøger. Helt vil det ikke kunne undgaas, at der fra Tid til anden fra Faglærerens Side ønskes indført en ny Bog, som anses for mere formaalstjenlig. Forslag om Indførelse af nye Skolebøger vil saavidt muligt blive behandlet i Forældreraadet.

Til Morgensang anvendes den sædvanlige Salmebog.

Tegning: I Underskolen bruges teknisk Tegneblok **B.** i Mellemskolen Tegneblok **A.** Eleverne skal desforuden være forsynede med Tegneblyant, Tegnelod, Viskelæder og en Tegnemappe til Opbevaring af de færdige Tegninger. Mappen faas paa Skolen.

Geometri: Til Geometrisk Tegning i II, III og IV Kl. bruges Tegnebestik, Tegnetrekant, Transportør og Blyant Nr. 4 med Hætte. Det anbefales stærkt at købe „Gotco Teknisk Skoletegnebestik“, der er billigt og hensigtsmæssigt.

Gymnastik: Drengene fra I Mellem og Pigerne fra 4. Underklasse og op- efter skal have Gymnastiksko og den for Skolen vedtagne Gymnastikdragt, der forhandles af Trikotagehandler Brønnum, Nørregade. Sko og Dragt skal opbevares i en Pose, mærket med tydeligt Navn.

Kitlerne: De paa et Forældremøde vedtagne Kitler forhandles nu saavel af Kontantforretningen som hos Wilde. Begge Forretninger sælger ogsaa Stof- fet til en Pris af 67 Øre pr. Meter.

Skolen føler sig foranlediget til at meddele, at alle Skolens Piger, **Real- klassens medregnede**, skal benytte Kittel i Skoletiden. Det vil derfor være nødvendigt at anskaffe mindst to Kitler til at skifte med. Undskyldningen: „At Kitlen er til Vask,“ kan derfor ikke godkendes. Skolen har intet imod, at Hjemmene selv fremstiller Kitlerne, men maa dog stille den Betingelse, at der ikke paa nogen Maade foretages Ændringer i Form og Udstyr. Ureglementerede Kitler vil ikke blive tilladte til Brug paa Skolen. Kitlernes Værdi be- staar jo netop i at alle er ens og at en usund Forfængelighed i nogen Grad dæmpes. I Sommertiden vil den lille Afvigelse med korte Ærmer være tilladt.

Før henholdsvis Efteraarsferien, Juleferien, Paaske- og Sommerferien, skal alle Elevernes personlige Ejendele fjernes fra Skolen. Gymnastiktøj og Kitler skal ved samme Lejlighed vaskes.

Eksaminer 1936

Den skriftlige Prøve afholdes i Dagene 18., 19., 20. og 22. Maj.

Realeksamen.

- Fredag 29. Maj** Kl. 11. Historie (Bestyreren — Kommunalærer V. Petersen, Vejle).
- Torsdag 4. Juni** - 9. Dansk (Hr. Pedersen — Kommunalærerinde Fru Rindorf, Kerteminde).
- Tirsdag 9. Juni** - 14. Geografi (Bestyreren — Skolebestyrer Frandsen, Ullerslev).
- Torsdag 11. Juni** - 9. Matematik (Hr. Himmelstrup — Kommunalærerinde Frk. B. M. Petersen, Horsens).
- Mandag 15. Juni** - 14. (Hr. Himmelstrup — Lærer Mygind, Ullerslev.)
- Torsdag 18. Juni** - 14. Engelsk (Frk. Dahl — Skoleinspkt. Pedersen, Kerteminde).

- Mandag 22. Juni** - 15. Tysk (Frk. Dahl — Skolebestyrerinde Frk. Madsen, Odense).
- Onsdag 24. Juni** - 11. Naturhistorie (Bestyreren — Viceinspekt., Fru G. Andersen, Nyborg).
- Lørdag 27. Juni** - 8. Fransk (Frk. Lund — Fængselslærer K. Himmelstrup, Nyborg).

Mellemskoleeksamen.

- Torsdag 4. Juni Kl.** 8. Matematik (Hr. Himmelstrup — Kommunelærer J. Knudsen, Korsør).
- Tirsdag 9. Juni** - 16. Geografi (Bestyreren — Skolebestyrer Frandsen, Ullerslev).
- Lørdag 13. Juni** - 14. Dansk (Hr. Pedersen — Lærerinde, Frk. V. Bertelsen, Ullerslev).
- Onsdag 17. Juni** - 14. Fysik (Hr. Himmelstrup — Overlærer Störck, Nyborg).
- Fredag 19. Juni** - 15. Tysk (Frk. Lund — Skoleinspektør Højrup, Nyborg).
- Onsdag 24. Juni** - 8. Naturhist. (Bestyreren — Viceinspekt., Fru G. Andersen, Nyborg).
- Lørdag 27. Juni** - 14. Engelsk (Frk. Dahl — Kommunelærerinde Frk. M. Knudsen, Nyborg).

Skriftl. Dansk bedømmes i Realkl. af Lærerinde Frk. G. M. Jensen, Vejle, og Lektor Egebjerg-Jensen, Tønder — i IV Ml. af Skoleinspektør Arnold Hansen, Gentofte. Regning og Matematik i Realkl. af Lærer N. Storm, Slagelse og Rektor V. Jensen, Helsingør — i IV Ml. af Kommunelærerinde Frk. B. M. Petersen, Horsens. Engelsk Stil af Lærerinde Frk. C. Melchior, Svendborg, og Lektor Bricka, Hellerup.

Tegning bedømmes af Viceinspekt. Fru G. Andersen, Nyborg — Skrivning af Lærerinde Frk. J. Dahl — Haandarbejde af Kommunelærerinde Frk. M. Knudsen, Nyborg.

N. B. Skolen vil sætte Pris paa at Forældrene, saa ofte det er dem muligt, overværer den mundtlige Aarsprøve, selv om dette maatte være imod deres Børns Ønske.

Aarsprøven.

Den skriftlige Prøve afholdes i Dagene 18., 19. og 20. Juni.

- Tirsdag 23. Juni Kl.** 9. III Ml. Naturhist. (Bestyreren — Hr. Pedersen).
I Ml. Regning (Frk. Jørgensen — Hr. Himmelstrup).
4 U. Regning (Frk. Lund — Frk. Okkels).

- 1-2 U. Dansk (Fru Larsen).
- Kl. 13. III Ml. Fysik (Hr. Himmelstrup — Lærer Madsen, Refsvindinge).
II Ml. Naturhist. (Bestyreren — Fru Overlærer Störck).
- 3 U. Historie (Frk. Jørgensen).
1 U. Regning (Frk. Lund).
- Onsdag 24. Juni** Kl. 8. III Ml. Tysk (Frk. Dahl — Lærer Nilsson).
Kl. 9. I Ml. Geografi (Frk. Lund — Hr. Pedersen).
3 U. Dansk (Fru Larsen).
2 U. Regning (Frk. Jørgensen).
Kl. 11. II Ml. Tysk (Frk. Dahl — Lærerinde, Frk. Pedersen).
Kl. 13. III Ml. Dansk (Hr. Pedersen — Lærer Christensen, Vindinge).
4 U. Dansk (Frk. Jørgensen — Lærerinde, Frk. Bender-Pedersen).
Kl. 14. II Ml. Engelsk (Frk. Dahl — Lærerinde, Frk. Pedersen).
- Torsdag 25. Juni** Kl. 9. II Ml. Geografi (Frk. Lund — Frk. Jørgensen).
I Ml. Tysk (Frk. Dahl — Hr. Himmelstrup).
1-2 U. Anskuelse (Bestyreren).
Kl. 13. III Ml. Engelsk (Frk. Dahl — Fru Larsen).
U Ml. Dansk (Hr. Pedersen — Frk. Jørgensen).
I Ml. Dansk (Frk. Lund — Fru Himmelstrup).
4 U. Naturhist. (Bestyreren — Frk. Okkels).
- Fredag 26. Juni** Kl. 9. III Ml. Regning (Hr. Himmelstrup — Lærer Rasmussen, Kullerup).
I Ml. Naturhist. (Bestyreren — Frk. Okkels).
3 U. Regning (Frk. Lund).
Kl. 13. II Ml. Regning (Hr. Himmelstrup — Lærer Rasmussen, Frørup).
3 U. Geografi (Bestyreren).
1-2 U. Historie (Frk. Jørgensen).
Kl. 15. I Ml. Engelsk (Frk. Dahl — Fru Himmelstrup).
- Lørdag 27. Juni** Kl. 9. III Ml. Geografi (Bestyreren — Frk. Jørgensen).
II Ml. Fysik (Hr. Himmelstrup — Hr. Pedersen).
Kl. 13. I Ml. Fysik (Hr. Himmelstrup — Hr. Pedersen).
4 U. Historie (Frk. Jørgensen — Bestyreren).

De skriftl. Arbejder og Pigernes Haandarbejder vil være fremlagte i Klasseværelse Nr. 1 under hele Aarsprøven. Sagerne skal afhentes **Mandag 29. Juni** om Formiddagen i de respektive Klasseværelser.

Søndag 28. Juni Kl. 20: Skovbal paa **Christianslunds Badehotel**. Hertil indbydes samtlige Elever med Forældre og Paarørende samt Skolens tidligere Elever. Gratis Adgang.

Mandag 29. Juni Kl. 9. Generalprøve paa Sang og Musik. **Industrihotellets lille Sal.**

Kl. 14. Lærermøde.

Tirsdag 30. Juni. Kl. 10: Meddelelse om Udfaldet af Eksamen og Aarsprøven i **Industrihotellets lille Sal.** hvorefter Ferien tager sin Begyndelse.

Til at overvære Eksamen og Aarsprøven samt Afslutningen indbydes Elevernes Forældre samt enhver, der maatte have Interesse for Skolens Gerning.

Det nye Skoleaar begynder **Fredag 14. August Kl. 10.** — Børnehaven **Tirsdag 1. September Kl. 9.**

Bestyrerens Træffetid: Hverdag Kl. 14—14,30 samt sædvanlig tillige Kl. 17,30—18,30, ellers efter Aftale pr. Telefon Nr. 2.

Nyborg, i Maj 1936.

A. Bonde,
Skolens Bestyrer.

Eleforeningen.

Medlemstallet er nu 120. Den ordinære Generalforsamling og Medlemsmøde afholdtes 5. Februar 1936 i Industrihotellets lille Sal.

Paa Formandens Vegne aflagde Sekretæren Beretning og senere Regnskabet, der godkendtes. Derefter viste Bestyreren en Række Lysbilleder fra en Cykletur gennem Jugoslavien og Bulgarien. Efter et fælles Kaffebord sluttede Aftenen med en lille Dans. Efter Indbydelse havde adskillige af Realklassens og IV Mellems Elever givet Møde.

Som sædvanlig udsendes Aarsskriftet i Maj til alle Medlemmer. Kontingentet bedes snarest indsendt paa indlagte Giroblanket for udenbys Medlemmer. Indenbys Medlemmer faar Opkrævning pr. Bud. Medlemmer i Udlandet kan enten lade deres her i Landet bosiddende Familie indbetale paa Giroblanketten eller indbetale Beløbet for Eks. for et Tidsrum af 5 Aar til Sparekassen for Nyborg og Omegn.

Tidligere Elever, som besøger Nyborg, vil altid være hjertelig velkomne til at bese Skolen.

Grethe Andersen.
Fmd.

De gamle Elever fortæller.

En tidligere Elev, Frk. Bodil Jacobsen (Realeksamen 1916), har glædet Skolen med et lille Bidrag til Aarsskriftet, for hvilket vi bringer Frokenen en hjertelig Tak.

Skolen vilde sætte megen Pris paa i de kommende Aarsskrifter at kunne bringe lignende Artikler fra gamle Elever med en kort Beretning om deres Liv og Virksomhed, hvad der i høj Grad vil virke inspirerende paa den opvoksende Slægt. Skolen beder derfor alle tidligere Elever om venligst at skrive lidt til Aarsskriftet helst forbundet med spændende Oplevelser.

Det er selvfølgelig umuligt paa Forhaand at love, at alt, hvad der indsendes, ogsaa optages — men Vilje og Hjerterum er der.

Smaatræk fra det kgl. Blindeinstitut paa Refsnæs.

3 km fra Kalundborg ligger det kgl. Blindeinstitut paa Refsnæs, en Kostskole og Hjem for det blinde Barn. Kommer man kørende langs Kysten, ser man mange Bygninger, stort Haveanlæg, Legepladser og Græsplæner og aner en Verden for sig selv.

Forst kommer man til „Værnehjemmet“, hvor 20 unge Piger har deres Hjem, dernæst til „Smaa børnehjemmet“, hvor 20 Smaabørn fra Fødslen til 7 Aarsalderen lever et lykkeligt Liv omgivet af kærlige Hænder, som leder deres Skridt, oplærer og opdrager de smaa til senere at blive overflyttet til Skoleafdelingen. Denne bestaar af to Bygninger: „Øst“ og „Vest“, den første kan rumme 50, den anden 30 Børn, som her har deres Hjem.

Instituttet paa Refsnæs er en Forskole til Blindeinstituttet i København og er inddelt i forskellige Afdelinger og Klasser. Paa den ene Bygning samles Børnene i Alderen 7 til 11 Aar, (naar de er fyldt 11 Aar, overflyttes de til Blindeinstituttet i København, hvor de faar en afsluttende haandværksmæssig og musikalsk Uddannelse). Den anden Bygning er for Sinkere, svagt begavede blinde Børn, som bliver paa Refsnæs til deres fyldte 18. Aar. — Et Par Klasser for meget svagtsynede Børn findes ogsaa.

Fra Barnet er ganske lille, lægges der Vægt paa Haandens Brug og paa Udvikling af Føleevnen, det er gennem Følelsen og Øret, Barnet skal have Stof til sin Udvikling og sit Ordforraad. De forskellige Sanser skal saaledes trænes op, saa de kan erstatte lidt af eller i hvert Fald formindskes Savnet af Synet.

Følelse, Smag og Lugtesans er de Sanser, som særlig bliver udviklet hos det blinde Barn. — Tit kommer Børnene svage og skrøbelige til Skolen, men den styrkende, rene Soluft, som kommer lige ind fra Fjorden, den daglige Hærdning i Form af Brusebade, om Sommeren Strandbade, den regelmæssige, nærende Kost og ikke mindst den regelmæssige Søvn gør sit til, at Barnet hurtig retter sig.

Man maa ikke tro, at der er kedeligt og stille paa Instituttet; her er Liv og glade Dage. — Hvis man ikke kender noget til det blinde Barn,

forbavsnes man over den friske og glade Tillid, de kommer en i Møde med. — Børnene lærdes i Hus og Have aldeles som seende Børn; hvor de først er kendt, bevæger de sig forbavsende godt, en fremmed vil ikke tro, at det er et blindt Barn, som her maaske hurtigt kommer ned ad Trappen, omkring Hjørnet og ud af Døren for at indhente en Kammerat.

Følger man Børnene fra Morgen til Aften, faar man et lille Indtryk af Livet paa Refsnæs. — Dagen begynder Kl. godt 7 med et „God Morgen“; der bliver Røre paa Dreng- og Pigesovesalene, det gælder om at komme først til Vaskekammerne.

Det er ikke alle Børnene, og særlig ikke de nye, som kan klare sig selv, og her gives en hjælpende Haand, men ellers lyder det: „Hjælp til Selvhjælp“; Barnet skal lære at hjælpe sig selv.

En voksen har Øje med Børnene, om „Tøjet sidder pænt“, „Skøene er knappede eller snørede“, „Neglene er rensede“ o. s. v.

Fra Sovesalene gaar Turen til Medicinstuen og derfra til Spisesalen, hvor Havregrøden eller Raakosten venter. — Nu lyder Klokken, og alle samles i Gymnastiksalen til Morgensang. 2 og 2 stiller op, marcherer ind og finder deres Plads. — Fra Kl. 9—12, fra 1—3 og 5—6 er der Skoleundervisning. Pigerne oplæres foruden i alm. Skolefag i Skolekøkken, Vævning, Strikning, Drengene foruden Skolefagene i udendørs Arbejde, Kurvffletning, Sløjd, Børstenbinding. Der modeleres i Ler, hvoraf der kan laves mange smukke Ting.

Adskillige har sin bestemte lille Gerning at udføre, f. Eks. feje Fliser, hente Kartofler, bære Kul til Køkkenet o. s. v. — Disse Ting bliver gjort meget omhyggeligt.

I Frikvartererne og Middagsstunden er alle ude i den friske Luft i Gaard og Have, og her gaar det muntert til. Er det Vinter, maa Frakken og Gummistøvlerne paa: hver har sin bestemte Plads i Garderobe og paa Sovesal, saa det er altid muligt at klare sig selv.

Sjældent ser man Børnene støde sammen, men forleden overværede jeg, at to smaa Gutter stødte Panderne voldsomt sammen; den ene sagde til den anden: „Din Klovn, at du ikke kan se dig for!“ — (Ingen af dem havde Lyssaus).

Børnene elsker Friluftsliv — om Vinteren kælkes der paa en lille Høj, der trækkes med Slæder, bygges Snemænd — Sne er dejlig! Om Sommeren kommer Stylerne frem, ligeledes Rulleskøjterne; i Haven findes en god Flisegaard, og her over Børnene sig og kan blive ret dygtige.

Paa Plænen staar en dejlig Karusel, som Børnene selv betjener. Farten kan blive ret stor, da det blinde Barn aldrig bliver svimmel. Hvert Barn har sin egen lille Have, som tilsaas om Foraaret (Karse, Radiser, helst noget, der vokser lidt hurtigt).

Til Institutet hører to smaa Heste, som Børnene lærer at omgaas og ride paa, det er forbavsende, saa frimodigt et aldeles blindt Barn sætter sig op og lader en Kammerat trække Hesten rundt i Haven. — Geden „Mads“ bliver der kælet meget for. Hønsene er alle fortrolige med, og om Foraaret, naar Lærerinden i Anskuelsestimen viser de smaa gule Kyllinger frem, er der stor Jubel.

En Dag holder der en Bil i Gaarden. „Froken, maa vi føle paa Bilen?“ „Ja“, siger hun, straks flokkes Børnene om Bilen, og deres smaa

Fingre glider hen over den blanke Lak og de forniklede Lygter. „Den er fin“, siger de og kan ikke blive trætte af at føle paa Vognen.

Instituttet har sin egen lille Brandvogn, en dejlig, skinnerede rød Vogn, der trækkes af en lille Hest. Een Gang om Aaret bemannes Vognen med raske Dreng, klædt som virkelige Brandmænd i Hjelme og Brandtrøjer med Økse i Bælte om Livet. Det er, naar Kalundborg Brandvæsen afholder Øvelse paa Instituttets Terræn, Vognen styres af en svagtsynet Dreng. Den er forsynet med rigtig Slange og Pumpeværk, og Drengene er med at sprøjte sammen med Kommunens Møtorsprøjte. De ruller Slangen ud, let og sikkert, og er meget stolte over at kunne være med.

Skolen har sine Festdage, som Børnene glæder sig til i mange Uger, fra den tidlige Morgen gaar Børnenes smaa Flag til Tops. Om Aftenen er der Dans i Gymnastiksalen; de blinde Børn elsker at danse og morer sig tit med det i Fritiden, da spiller en af Eleverne paa Mundharmonika; men naar der er rigtig Fest, stiller Børnenes 12 Mands Orkester med deres Lærerinde, og det lyder glimrende. „Tre smaa Grise“ var en Tid en meget yndet Melodi.

Naar Barnet forlader Instituttet, gaar det ud i Livet, og nu skal den unge saa se at udnytte sine Evner, f. Eks. væve, binde Børster, flette Kurve, give Musikundervisning o. l. Der er mange voksne blinde, som føler sig ene, naar de senere i Livet skal klare sig selv, og her kan den seende hjælpe ved at give en Haandsrækning, købe deres Arbejder, give dem noget at bestille og saaledes lyse op i deres Tilværelse.

Om medfødt Ordblindhed hos Skolebørn.

Af Læge Henning Skydsgaard.

De Emner, som tidligere er drøftet i dette Aarskrift, har alle den næreste Tilknytning til Skolebarnets Ve og Vel. —

Det, der skal berøres i disse Linier, adskiller sig i saa Henseende ikke fra de foregaaende, for saa vidt som det angaar en Brist i en af de allervigtigste menneskelige Funktioner — Læse- og Skriveevnen.

Det var i og for sig fristende her at omtale lidt nøjere dels disse Funktioner i deres normale Udvikling, dels Læse- og Skrivevanskeligheder i Almindelighed, men det vil føre alt for vidt, og her skal blot omtales en meget lille, men derfor ikke mindre vigtig Gruppe af de Børn, hvem Tilægnelsen af det trykte og skrevne Sprog volder store — undertiden næsten uoverstigelige Vanskeligheder — nemlig de ordblinde Børn.

Ved Ordblindhed forstaar man dels Tabet af en engang tilært Færdighed til at læse det trykte og skrevne Sprog, dels Mangel paa Evne til at udvikle en saadan, selv om Syns- og Høresans, Intelligens og Taleevne er fuldkommen usvækkede, d. v. s. normale.

Man er jo som bekendt ikke født med at kunne læse og opnaar jo denne Færdighed forholdsvis sent i Forhold til mange andre menneskelige baade legemlige og sjælelige Funktioner (for Eks. at gaa, tale, synge, genkende, tegne o. s. v.).

Mange voksne Mennesker husker maaske slet ikke den Tid, da de endnu befuldte sig paa det første vaklende Trin i denne Henseende og regner med „at selvfølgelig kan de læse“. (en Selvfølgelighed, som imidlertid er saare lidet velbegrunder). mens andre endnu maaske med en vis Bitterhed tænker paa den Tid, da de sled sig igennem deres A. B. C. —

Imidlertid er det jo indlysende, at der foregaar noget i den menneskelige Hjerne fra man i 5—6 Aars Alderen betragter en Bogs beskrevne Sider som det rene „Krimskrams“, indtil man senere i Livet daglig farer igennem Boger og Blade uden iøvrigt at tænke over det egentlig ejendommelige i, at man nu forbinder noget med og forstaar dette „Krimskrams“.

Under Indovelsen af Læsningens Kunst kan man gaa ad flere Veje (benyttende sig af flere Sanser) fra Begyndelsen. Den almindeligste er som bekendt, at man ser et Bogstav (Synssansen) og knytter dertil den bestemte Lyd (Høresansen), hvormed dette nu engang udtales, og gaar herefter over til at sammensætte Bogstaverne Side om Side fra venstre mod højre samtidig, at man forbinder noget ganske bestemt med hvert enkelt Ord, kort sagt: man staver. Men det er som nævnt ikke blot ad disse Baner, man kan naa frem, — for nogle Mennesker, hos hvem en vigtig Sans er tabt eller ikke udviklet, er disse ikke farbare, og de maa derfor indøve andre. Tænk i denne Forbindelse blot paa, hvad Døvstumme præsterer uden deres Høresans ved Hjælp af Døvstummesproget, eller hvad Blinde formaar uden deres Synssans ved Hjælp af Blindeskriften (Berøringssansen). Prøv at lukke Øjnene og lad en anden skrive et Bogstav i Deres flade Haand, — det er Bogstaverkendelsen ved Hjælp af Følesansen alene. Har vi iøvrigt ikke alle set, hvorledes et Barn under Anstrengelsen for at stave et Ord lydlost bevæger Læberne — i Skolen læres „at skrive i Luften“ (Bevægelsesansen) — alt sammen til Hjælp for Indprentning af Bogstav og Ord.

Men for at vende tilbage til den normale Fremgangsmaade, — man bliver jo ikke staaende ved Stavningen. Efterhaanden bliver det før at læse et Ord ikke nødvendigt at stave dette højt Bogstav for Bogstav (Synssans + Høresans), nej, man fatter straks hele Ordet uden først at behøve at opløse det i enkelte Bogstavkomponenter, man genkender det som et Tegn, som et Symbol, der straks henleder Tanken paa noget ganske bestemt. Man har med andre Ord en synsmæssig Erindring (formodentlig kombineret med Klangerindring) om hvert enkelt Ord, og denne er nødvendig for at opnaa en hurtig og flydende Læsning, under hvilken man end ikke læser Ord for Ord, men snarere Sætning for Sætning. Hermed er det, man kalder den mekaniske Læsning afsluttet, og den maa paa Læsningens fuldkomne Trin foregaa ganske af sig selv uden Spør af Anstrengelse — uden Spekulation, saadan at den læsende alene kan koncentrere sig om Indholdet — den forstaaelsesmæssige Side af Sagen.

Hvorfor falder det nu nogle Børn saa urimeligt svært at naa frem til dette Trin, og hvorfor naar enkelte overhovedet aldrig frem hertil? Ja, Aarsagerne hertil er naturligvis mange og vidt forskellige.

Hos mange af de Børn, for hvem „det kniber med at lære at læse“ er Grunden blot den, at de senere end andre kommer i Besiddelse af den Modenhed, som skal til for at tilegne sig Læseaktens forskellige Trin. Slut-

resultatet for disse er godt, blot naar de det næppe paa den Tid, som anses for at være normal.

Hos andre daarligt læsende Børn finder vi Grunden i rent ydre legemlige Skavanker saasom daarligt Syn og Hørelse, adenoide Vegetationer, Talefejl, kirtelsvage Børn o. a. — En Skønlæges Virksomhed vil jo straks raade Bod paa disse Fejl.

Og saa er der jo Spørgsmaalet om de mindre begavede Børn. Et vist Mindstemaal af Intelligens kræves naturligvis til Opnaaelsen af den fulde Læseevne — et vist Mindstemaal, som jo heldigvis de allerfleste er i Besiddelse af. Indenfor denne Gruppe finder man selvsagt alle Afskygninger — lige fra de lette og middelsvære Intelligensdefekter, med hvilke det er muligt at opnaa en om ikke fremragende saa dog i det praktiske Liv brugbar Læsefærdighed, — til de sværere Intelligensdefekter (om end ikke rene aandssvage), hvor en saadan næppe kan erhverves.

Det er jo ikke ualmindeligt, at man — i hvert Fald i visse Aldersklasser — er tilbøjelig til at bedømme Børns Evner i Almindelighed efter deres Færdighed i at „læse og skrive“. At en saadan Bedømmelse i mange Tilfælde ikke behøver at være helt ved Siden af, skal jeg ikke benægte, men man kan i visse Tilfælde herved komme til at gøre et Barn stor Uret, og det gælder ikke mindst de ordblinde Børn.

Hvad er det da for Børn, og hvorfor har disse en særlig Interesse frem for andre Børn, som læser yderst daarligt, de, der endog er saa langt, langt sjældnere end alle de andre?

De ordblinde Børn er Børn, som til Trods for, at alle andre Aands-evner er praktisk talt usvækkede, mangler en bestemt Hjernefunktion — nemlig den tidligere omtalte Syns- og Klangerindring for Ord, — de mangler Evnen til at reproducere (i Tanken) Ordbilleder, at opfatte de skrevne og trykte Ord under et som Symbol paa noget bestemt, hvilket som nævnt er Betingelsen for den mekaniske Lærings endelige Afslutning, hvilket atter er afgørende for Førstaaelsen af det læste. De ordblinde Børn vil da i Reglen heller ikke have nogen Anelse om det læste Tekststykkets Indhold.

Ved et ordblindt Barn forstaar man altsaa med andre Ord et ellers i enhver Henseende godt eller i hvert Fald jævnt begavet Barn, som enten læser yderst slet eller har urimeligt svært ved at lære at læse og skrive.

Hvordan erkender man nu, at et Barn er ordblindt? Ja, Hovedsymptomet ligger jo i selve Definitionen — det kan ikke lære at læse. Men det er jo ikke tilstrækkeligt, for det er der jo saa mange Børn, der ikke kan. Nej, paa Barnets Læsepræstation alene kan man ikke konstatere denne specielle Defekt, man maa sammenholde denne med Barnets Præstation og Evner paa andre Omraader; men Læseproven alene giver dog gode Fingerpeg. Man lægger først Mærke til den enormt forlængede Læsetid. Barnet bruger meget længere Tid end afgjort slet begavede Børn bruger om samme Stykke. Værdifuldere er dog Fejlens Art, deres kvalitative Karakter, der som venteligt er paafaldende løvbunden og systematisk. Bestemte Bogstavforvekslinger gaar stadig igen, saaledes b for d — p for g — h for k — b for v, o. a. Det er ikke tilfældige Ligheder, som for Eks. svagtsynede Børn vilde præstere dem — det er Bogstaver, som groft set er hinandens

Spejlbilleder eller ligner hinanden i klanglig Henseende. Tendensen til Ombytning fra højre mod venstre gaar igen med Hensyn til Bogstavernes Rækkefølge. Stadige Fejl er saaledes „go“ for „og“, — „far“ for „fra“, — „gaar“ for „graa“, o. s. v. Selv Egemavne, med hvis Stavning man i hvert Fald maatte tro, at Barnet var fortroligt, staves galt efter samme Lov, — saaledes „Iad“ for „Idi“ — „Ammalise“ for „Annalise“.

Barnets Læsemaade er karakteristisk; man faar Indtryk af, hvor store Anstrengelser det gør sig for at finde ud af selv smaa 2—3—4-Bogstavs-Ord, som saa alligevel læses forkert. Længere Ord enten gennemføres ikke eller serveres som ganske uforstaaelige Lydsammensætninger. Man har ligefrem et Indtryk af, at det piner Barnet, at det ikke kan læse rigtigt. Hvis det faar Lov til at stave Ordet højt, Bogstav for Bogstav under Appel til Lyderindringen, gennemføres Læsningen af Ordet i de fleste Tilfælde rigtigt.

I nogle Tilfælde er Defekten udstrakt til ikke blot at gælde Bogstaver og Ord, men ogsaa Tal. Tendensen er her den samme. Som de ordblinde Børn i Reglen kan læse og sige Alfabetet, kan de tælle og læse Tal, saa længe det drejer sig om et — eller lave tocifrede Tal, men saa snart det drejer sig om højere tocifrede og flercifrede Tal, kommer Vanskelighederne. Ombytninger ganske analoge med Bogstavombytninger er da almindelige: 12 for 21, — 123 for 132, — o. s. v. En enkelt Gang har man tillige set Lidelsen kombineret med Nødblindhed. Det var muligt for det paagældende Barn at læse enkelte til Nød dobbelte Noder, men det var ganske umuligt at omsætte 3 og 4-Klanger-Noder i de tilsvarende Haandstillinger. At spille fra Bladet er jo i Virkeligheden ganske analogt med flydende Tekstlæsning.

Endelig maa jeg omtale Tilfælde med samtidig Farveblindhed, som dog ikke har noget at gøre med ægte Farveblindhed, hvor det drejer sig om fuldstændig regelmæssig lovbunden Forveksling af Farver. Naar det ordblinde Barn tillige forveksler Farver, sker det planløst. De ordblinde erindrer simpelt hen ikke, hvordan en rød eller grøn Farve virkede paa dem. Dette svarer i Virkeligheden til de tidligste Barneaars Idé om Farver, som er ganske vilkaarlig. Ofte er visse Evner hos disse paa dette Punkt defekte Børn særligt udviklede. Flere af dem er endogsaa særligt velbegavede. Dette gælder ikke mindst Evnen til at lære udenad, hvilket i de første Skoleaar sætter dem i Stand til at dække over deres Tilstand, fordi de lærer deres Lektie i Læsebogen udenad hjemme. Af samme Grund vil man se dem staa sig godt i alle Fortællefag, hvor de efter forudgaaende mundtlig Gennemgang skal gengive det, de har hørt. Barnets Karakterbog siger altsaa allerede noget. Ofte er disse Børn paafaldende flinke til Regning (med mindre de er tablinde). I et Fag svigter det dog atter — i skriftlig Dansk. Afskrivningen er som Regel fejlfri; det er ren og skær Aftegning i hvert Fald for længere Ords Vedkommende og da i Reglen uden Forstaaelse.

At Diktaten og Fristilen bliver yderst slet med de mest uforstaaelige og haabløse Kombinationer, kan ikke undre, da de for Læsningen saa vigtige Komponenter ogsaa gælder Skrivningen. Det er jo ikke nok, at man er i Stand til at bevæge sine Haand- og Armmuskler paa den ganske bestemte Maade, som Udførelsen af de skrevne Tegn fordrer. Bevægelsesimpulsen maa iværksættes andet Steds fra.

Dreng, 11 Aar:

han kravle op ad de stejle Bjergskraaninger

Piger, 10 og 12 Aar.

Salde Galge

Sejlede

Klalen klavel

Kravlede

Bynet gik du

Barnet gik ud

Spontanskript:

Arbesler Æble Vindru bader

Appelsiner Æble Vindru Baner

Annalise

Annalise (8 Aar)

Knob viol viol

Viol

Dette er Eksempler paa ordblindes Børns Diktat-præstationer, som bl. a. maa ses paa Baggrund af, at en samtidig foretagen Afskrivnings-prøve var fejlfri.

I sidste Linie ses Eksempler paa Spontanskrift (altsaa hverken Afskrivning efter Diktat eller Genfortælling, men snarere i det hjernefunktionsmæssige Princip svarende til Fristil). Det fremgaar, at ganske lette Tilstavellesord med faa Bogstaver gaar ganske godt. Men saa snart „Ordbilledet“ bliver lidt mere kompliceret, slaar det Klik. Det sidste Eksempel er betegnende for den tidligere omtalte Højretendens (Tilbøjeligheden til at læse fra højre mod venstre. Barnet blev i dette Tilfælde opfordret til at skrive Navnet paa en Blomst. Skriften er ofte paafaldende god, selv om det ene Eksempel her ikke udmærker sig. Ordblindes Børn er tit flinke til Tegning! Til støtte for Diagnosen tjener ogsaa visse Oplysninger om Barnets Forhold i Hjemmet, idet de ordblindes Børn ikke eller kun i ringe Grad læser Morskabsbøger, hvad der yderligere i Modsætning til deres Kammerater berøver dem en værdifuld Øvelse til Udvikling af Læsefærdigheden. En anden karakteristisk Hjemmets Reaktion er: Ordblindes Børns Mødre læser Barnets Lektier højt for Barnet paafaldende mange Gange — til Barnet kan dem udenad.

Som det maaske fremgaar af det anførte, er det saaledes ikke muligt paa Grundlag af et enkelt Symptom at naa frem til en rigtig Diagnose, idet hvert enkelt Fænomen isoleret kan forekomme af mangfoldige andre Grunde. For Eks. er de nævnte Bogstavforvekslinger ret almindelige hos Begyndere. Det hele maa sammenholdes.

Bedømmelsen af Læsevnen, der er en saa sammensat menneskelig Funktion og dertil afhængig af en Mængde ydre Faktorer saasom Milieu, Opdragelse, Begavelse, Energi, Helbred, Lærer og dennes Metoder og Undervisningsevner, er jo i nogen Grad udsat for Fejlkilder.

Ofte søger de ordblindes Børn i første Omgang Ojenlæge, idet deres Forældre med Rette formoder, at Læsevanskelighederne skyldes, at Barnet ser daarligt. For saa vidt søger de Hjælpen forgæves, idet det viser sig, at Øjne og Synsevner er i bedste Orden, mens Lidelsens Aarsag er af en ganske anden Natur, en manglende Hjernefunktion, hvis Sæde man saa nogenlunde er i Stand til at lokalisere til Hjernens bageste venstre Lap. Defekten er utvivlsom arvelig og findes fortrinsvis hos Drengene.

Disse Børns Stilling i Hjem og Skole maa selvsagt blive en ganske særlig. Blicher de misforstaaet af disse to, vil en saadan Misforstaaelse i det lange Lob ikke undgaa at sætte et vist Præg paa dem. Anser man i Skolen daarlig Begavelse og manglende Flid for at være de egentlige Aarsager til deres iøjnefaldende Brist, mens Hjemmet paa sin Side kan berette om upaaklagelig Flid og Anstrengelse med Hensyn til Lektieforbereelse, er en større eller mindre Konflikt mellem Hjem og Skole i den Anledning jo ikke utænkelig, men dette er det mindste af det hele; en Forstaaelse her kan formentlig hurtigt bringes til Veje. Langt værre er det, at Barnet lider under en saadan skæbnesvanger Misforstaaelse fra dets Opdrageres Side. Skænd i Skolen og maaske det samme i Hjemmet, almindelig til Grin blandt Kammeraterne paa Grund af deres komplet meningsløse og undertiden virkelig ogsaa meget humoristiske Læse- og Skrivepræstationer, dette vil i det lange Lob ikke undgaa at virke deprimerende paa disse Børn, en

Virkning som bliver understreget derved, at de som før nævnt i Virkeligheden ofte er opvakte og deres Kammerater ganske jævnyrdige i alle andre Retninger. Selv er de jo ganske ude af Stand til at sige, hvor det „gør ondt“. Det maa andre afgøre for dem.

Og nu er kun tilbage det naturlige afsluttende Spørgsmaal: Hvad er der at gøre ved disse ordblinde Børn?

Desværre er vi her ved et Punkt, hvor det ikke er muligt at give et Svar, som vi kan være helt tilfreds med. Som Grundregel kan fremhæves: Ingen andre Børn har i den Grad som de ordblinde en Lærer behov i dette Ords mest menneskelige Betydning. Dette skal sige, at ordblinde Børn trods alt ingenlunde er afskaaret fra at naa frem til en i Livet brugbar Læse- og Skriveevne, blot maa man regne med, at det vil kræve et ganske andet Forbrug af Tid og et ganske andet Tempo og anden Undervisningsfacon, end man i Folkeskolen er vant til at regne med, altsaa Hensyn, som det i den sædvanlige Undervisning, der er anlagt for almindelige Børn, ikke er muligt at tage. At disse Børn maa undervises efter den gammeldags A. B. C.-Metode er indlysende. Alfabetet skal indøves under Medvirkning af alle de til Bogstaverkendelsen til Raadighed staaende Faktorer.

Lektierne skal være afpassede, ganske korte — man maa huske paa, hvilken uhyre Anstrengelse Indprentningen kræver hos disse Børn: derfor trættes de under Læsningen hurtigere end andre Børn. De skal afskrive meget fremfor Diktat. Et rigtigt skrevet Ord er et Hanefjed frem, et urigtigt skrevet Ord det samme tilbage.

Hvornaar de naa frem, er i og for sig ligegyldigt, Hovedsagen er, at det de har fattet, ikke forstyrres af næste sproglige Trin, som ligger over deres Evne i Øjeblikket. Man maa læse med Barnet ikke for Barnet, hvilket vist er en sædvanlig Hjemmenes Fejl. Børnene skal sættes ind i deres Tilstand, saa eventuelle Mindreværdskomplekser forsvinder. Det er yderst vigtigt at huske dette sidste.

At den, som paatager sig denne Opgave, maa være i Besiddelse af en ganske særlig Taalmodighed, Energi og Forstaaelse siger sig selv. At der herved kan opnaas ikke uvæsentlige Resultater, synes efter de foreliggende Meddelelser ubestridt. For de mere haabløse Tilfælde har man særlige og mere komplicerede Foranstaltninger.

Som allerede anført er de nævnte Forholdsregler, som Tingenes Tilstand nu er, selvfølgelig uigennemførlige i den daglige Skoleundervisning, hvor Lærerne ikke er i Stand til andet end at erkende disse Børns Tilstand og yde dem det skyldige Hensyn, som de har Krav paa: thi forhaabentlig vil man altid træffe disse Børn i Normalskolen, hvor de, deres Defekt til Trods, hører hjemme, og ikke i Værneskolen eller Sinkeklasser, hvor saadanne findes.

I det hele taget er det vel ingen urimelig Tanke, hvis Fremtiden viser, at disse Børn findes i et rimeligt Antal i større Byer, at oprette Særundervisning i disse specielle Fag. En usædvanlig Situation kræver i Reglen usædvanlige Forholdsregler, som vor Tid iøvrigt ikke er saa bange for at træffe. I mindre Byer, hvor det næppe kan komme til at dreje sig om mere end enkelte spredte Tilfælde, maa Hjemmene træde i en saadan tænkt Institutions Sted og arbejde i nøje Kontakt med Skolen.

Skolen beder Hr. Læge Skydsgaard ogsaa paa dette Sted at modtage en hjertelig Tak for ovenstaaende interessante, saglige Artiket. Den er et Vidnesbyrd om Forfatterens dybe Kærlighed til ikke alene sit ophøjede Fag, men ogsaa til de Børn, der paa Grund af en medfødt Defekt har visse Vanskeligheder med Skolearbejdet. Artiklen er ogsaa at omfatte som et Led i det frugtbringende Samarbejde mellem Lægevidenskaben og Skolen, som er i stærk Trivsel netop i vore Dage. Som saadan har det været Skolen en Ære og Glæde at give dette Arbejde en Plads i Aarskriftet.

